

THEMAGERICHTE ACTIVITEITEN

'Meer groen, 't zou deugd doen'

Dag van het Park

Zondag 29 mei 2011

Groen in je buurt, er is al heel wat onderzoek rond gedaan. En welk deelaspect ook wordt onderzocht, de baseline van de conclusie komt altijd op hetzelfde neer: groen heeft een heilzame invloed op de mens. Het heeft een rechtstreekse invloed op de fysieke gezondheid, maar ook een onrechtstreekse. Groene ruimte zet aan tot meer bewegen en sporten.

Groen heeft ook een positieve invloed op het zich 'gewoon goed voelen'. Want wie kent niet het fijne gevoel van een wandeling in het groen om tot rust te komen na weer eens een dagje stressen. Voor kinderen is opgroeien en zich bewegen in en om het groen interessant voor de ontwikkeling van hun fysieke, zintuiglijke en sociale vaardigheden.

Groen maakt de omgeving waarin men woont en werkt veel aantrekkelijker en het heeft ook een invloed op het sociale netwerk. Ooit zei iemand, 'parken zijn de laatste echte publieke ruimtes in de stad'. Het zijn plekken waar mensen samenkomen en elkaar ontmoeten. Studies bewijzen ook dat groen een temperende invloed heeft op stadsriminaliteit. Groen mildert de hardere kantjes van het stadsklimaat. Figuurlijk, maar ook letterlijk. In een versteende stad is groen ook synoniem van open ruimte en biedt het zo kansen voor milieuthema's als wateropvang en waterinfiltratie. En voor wie het zou vergeten ... groen is gewoon natuur in de stad. En groen biedt dan ook kansen om ook in een stedelijke omgeving te werken aan biodiversiteit.

Bovenstaande argumenten – en er zijn er nog véél meer – bewijzen het: groen is heilzaam en doet deugd. Maar in een stedengewest als Vlaanderen is het geen overdreven luxe om een tandje bij te steken en te streven naar meer groen. Dit is geen gemakkelijke opdracht: de ruimte is schaars en de belangen divers. Het is telkens puzzelen om alle belangen in elkaar te doen passen. Daarom is het interessant om op een vernieuwende manier te kijken naar het groen in de stad. Want door het durven doorbreken van klassieke denkpatronen ontdekken we misschien nieuwe mogelijkheden voor meer groen in de stad.

Daarom heeft het Agentschap voor Natuur en Bos onlangs een project opgestart onder de noemer 'Groen in de Stad'. Dit project gaat voor 'meer' en 'beter' groen in de stad, maar vooral voor 'samen' werken aan een groen stedengewest Vlaanderen. En 'samen' betekent het aangaan van tal van partnerschappen. Partnerschappen met partners van het eerste uur, zoals steden en gemeenten. Maar ook partnerschappen met organisaties die vroeger langs de zijlijn stonden maar onvermoede potenties hebben om mee aan een groen Vlaanderen te werken. Het project is net opgestart, maar wij kunnen u nu al verzekeren: de komende jaren zal 'Groen in de Stad' nooit ver weg zijn. Te beginnen met deze Dag van het Park.

De Dag van het Park heeft nu al 20 jaar lang de verdienste om, éénmaal per jaar op een bijzondere wijze de focus te richten op de parken en het groen in en om de stad. Groen in de Stad wordt dus een verhaal van 'meer', 'beter' en 'samen'. Voor de Dag van het Park van dit jaar hebben we gekozen voor een slogan die alle theorieën over de weldaden van groen in de stad samenvat, in één oerdegelijke Vlaamse zin: 'Meer groen, 't zou deugd doen'.

En met veel goesting willen we er samen met u weer een schitterende Dag van het Park van maken. Wij zijn ervan overtuigd dat de slogan alleen al iedereen zal aanzetten om op een creatieve manier activiteiten op te zetten rond het thema. De suggesties die we hierna opsommen zijn dan ook wellicht overbodig. Maar misschien zijn het alsnog hulpmiddeltjes om op terug te vallen of bronnen van inspiratie.

Veel succes!

FOCUS 1: (her)ontdek het groen

Meer groen zou deugd doen. Maar misschien is er al winst te halen uit het ontdekken van de deugden van het nu reeds aanwezige groen. Deze eerste focus omvat dus een aantal activiteiten die er net op gericht zijn om het bestaande groen te (her)ontdekken of om er op een andere manier naar te kijken.

Expeditie Groen	
Inhoud	Ongekend is onbemind. Stadsgroen zit soms verscholen in een klein hoekje. Een groendak hier, wat gevelgroen verderop. Je wandelt er voorbij zonder het te beseffen. De Dag van het Park is een ideale dag om daar verandering in te brengen. Organiseer een wandel- of fietstocht die halt houdt bij die de onvermoede groene rijkdom van uw stad of gemeente.
Aanpak	<p>Stippel een fiets- of wandeltraject uit waarbij je evidente en minder evidente plekken aandoet. Betrek een brede waaier van stedelijke groenelementen zoals bomen, gevelbegroening, tegeltuinen en groendaken. Natuurlijk staan ook parken, natuurgebieden, stadsbossen (in het kader van het Internationaal Jaar van het Bos 2011) op het programma. Schenk ook aandacht voor de verborgen en waardevolle stukjes natuur, groengordels, historische sites, enz. En misschien voor onverwachte groene pareltjes als bijvoorbeeld een oud kerkhof.</p> <p>Mogelijkheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je spreekt op een bepaald moment af en je neemt de geïnteresseerden op sleeptouw. Op diverse plekken hou je halt en kan je bijkomende info geven. Of je verwerkt het tracé in een uitgestippelde wandeling of fietstocht waarbij iedereen dit op eigen houtje en eigen tempo kan doen. De info wordt ter plekke aangebracht of verwerkt in een folder (voordeel: kan een permanent karakter krijgen) - je maakt het uitdagender door de tocht te verwerken in een wandel- of fietszoektocht. Het vinden van de weg door middel van tochttechnieken is uitdagend. Door het stellen van gerichte vragen doe je mensen gericht en op een andere manier kijken naar het groen. Op enkele plekken kan je er ook nog themagerichte praktische proeven aan koppelen, wat het geheel nog dynamischer en aantrekkelijker maakt. Een van de opdrachten kan er in bestaan om met een digitale camera op een eigenzinnige manier foto's te laten maken van het groen. <p>Je kan gaan voor een meer algemene aanpak, maar je kan ook meer thematisch werken: bomen, groen met een historie, ...</p>

Op safari in stad en gemeente

Inhoud	<p>Neem de bezoekers aan de Dag van het Park mee op safari in de eigen stad of gemeente. Het moeten niet altijd leeuwen en giraffen zijn. Neem hen mee naar de wereld van wat leeft en beweegt in dat stukje natuur en groen, vlakbij. Want voor velen is die natuur en groen niet meer dan een groene vlek in de stad. Maar hoe klein het ook kan zijn, die natuur en dat groen is op zich ook een plek van biodiversiteit. En velen zullen verrast staan van wat krinkelt en winkelt om hen heen.</p>
Aanpak	<p>De actieve manier</p> <ul style="list-style-type: none"> - ga op wandel doorheen het groen van de stad of gemeenten waarbij je specifiek aandacht besteedt voor het planten- en dierenleven - determineer samen de planten die je hebt gevonden: een uitstekende en uitdagende manier om op een andere manier naar een plant te kijken, tot in het kleinste detail - organiseer een vroegmorgenwandeling waarbij je de deelnemers het ontwaken van de natuur laat horen, zelfs in de stad en leer meteen weer hoe vogels zingen - ga met een vergrootglas op zoek naar dierlijk leven in het gazon, planten, bomen en hagen en ontdek wie je er ontmoet - bekijk met diezelfde loep de fascinerende bouw van bloemen - neem een duik in het water en analyseer wat er zoal leeft in de parkvijver - ga op zoek naar die vlinder in het park en plak er de juiste naam op - ga met de macrolens op jacht naar safarikiekjes - ... <p>De passieve manier</p> <ul style="list-style-type: none"> - een tentoonstelling kan de ogen openen op de wereld van de fauna en flora in je stad of gemeente - bouw een natuur- en beleefstand - ... <p>Maar ook hier zal een combinatie van actief en passief wellicht het breedste scoren.</p>

FOCUS 2: ontdek plekken voor meer groen

In focus 2 gaan we resoluut voor de slogan 'meer groen, 't zou deugd doen'. We verlaten de paden van wat er is, zorgen voor écht nieuw groen of proeven van wat groen zou kunnen betekenen voor een bijzondere plek.

Groene ouverture	
Inhoud	<p>Wellicht heeft de stad of de gemeente de voorbije 12 maanden niet stil gezeten: er is een nieuw park aangelegd, een groene plek is grondig onder handen gepakt, een speelterrein heeft een groene inkleding gekregen, ...</p> <p>De Dag van het Park biedt een ideale gelegenheid om even de focus te plaatsen op wat de voorbije maanden is gebeurd. En om te tonen hoe weldadig dat nieuwe groen is of kan zijn voor de stad of de gemeente.</p>
Aanpak	<p>Geef het nieuwe groen een centrale rol in je programma. Is de ruimte voorhanden, dan kan je er gewoon de centrale plek voor de Dag van het Park van maken. Maak er het zenuwcentrum van uw campagne van.</p> <p>Op die manier laat je niet alleen de buurt, maar ook de rest van de stad of gemeente kennis maken met het nieuwe groen en ook met hoeveel deugd dat nieuwe groen kan doen.</p> <p>Veelal is nieuw groen ook een katalysator voor meer buurtwerking en buurtleven. De Dag van het Park is een uitgelezen moment om dit aan te zwengelen. Ga er ook op expeditie of op safari.</p> <p>Zijn de mogelijkheden te klein om er de centrale actieplaats van te maken, zorg er dan ten minste voor dat dit nieuwe groen een prominente plaats krijgt in het programma.</p> <p>Betrek het in de expeditietocht doorheen de stad of gemeente. Wedden dat velen op die manier dat nieuwe groen echt zullen ontdekken en naar waarde schatten?</p>

Groene stranden

<p>Inhoud</p>	<p>Beschikt je stad of gemeente over veel groene plekken? Prima! Is dat voorlopig minder het geval? Geen probleem. Maar tot welke categorie je stad of gemeente ook behoort, er zijn heel zeker plekken – nu al eens meer strategisch dan andere – waar het interessant kan zijn om eens uit te testen wat ‘meer groen’ in de ruime zin van het woord, ter plekke kan betekenen.</p> <p>Zo'n experiment kan heel inspirerend werken. Vooreerst kan men op die manier aan de lijve ondervinden hoeveel deugd meer groen op een per definitie grijzere plek kan doen. Maar naast de deugd van het moment, kan die oefening ook heel motiverend werken voor een meer duurzame ingreep ter plekke of inspirerend werken voor andere plekken binnen de stad of de gemeente.</p> <p>Wie durft de uitdaging aan om voor één dag de grote markt, een plein of een straat om te toveren tot een ‘groen strand’: een plek waar men de vakantie in huis haalt en waar men nu eens niet die ellendige file richting kust dient te trotseren?</p>
<p>Aanpak</p>	<p>Deze actie is een ultieme uitdaging voor de creativiteit. Maar eigenlijk is het concept eenvoudig.</p> <p>Je selecteert een plek waar je je groene strand wenst aan te leggen. En dan tover je in ware guerrillastijl de grijze omgeving voor één dag om in groene oase in de stad.</p> <p>Je hoeft dat niet alleen te doen. Dit is zo'n actie die heel veel baat kan vinden bij het betrekken van de burger zelf. Laat hem meegaan in het creatief denkproces. Je zult versteld staan van wat dit allemaal kan opleveren.</p> <p>En op de dag zelf wordt het observeren en ontdekken hoe de stad of gemeente dat nieuwe groen inpalmt en er volop deugd aan beleeft. Al in een strandstoel een dagje gezond op de grote markt? Of er een koud slaatje gemaakt met ter plekke geogste groenten?</p> <p>Er zijn tal van leuke initiatieven die de beleving van dit nieuw stukje groen versterken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - picknicken op een onuitgegeven plek in de stad - originele foto's van dat groen voor één dag - leg vast met verf en doek - sport en spel - ...

Experimenteren met groen

Inhoud	<p>Groene stranden mikken op de tijdelijke groeninrichting van een ruimte binnen de stad of gemeente.</p> <p>'t Groene experiment is daar een verlengstuk van, maar is net iets anders.</p> <p>Verras de inwoners van je stad of gemeente met onverwacht groen op een even onverwachte plek. Of laat je verrassen door inwoners met onverwachte, groene invallen. Dit alles hoeft niet meteen groen te zijn dat je kan 'gebruiken'. Het kan ook gewoon of ongewoon groen zijn die net de beleving van een plek totaal anders maakt. Groen dat gewoon deugd doet om naar te kijken.</p>
Aanpak	<p>De aard van de actie maakt het zeer moeilijk om hier een heuse 'aanpak' te ontwikkelen... anders kunnen we niet meer spreken van 'een groen experiment'. Dus ook hier een warme oproep naar creatieve geesten die de paden van het gewone durven te doorbreken.</p> <p>Het Groenlab heeft reeds enkele experimentele ideeën opgeleverd. Maar we zijn ervan overtuigd dat minstens evenveel creatief vernuft verscholen zit bij wie vandaag ook al – zij het op een meer traditionele manier – met groen bezig zijn.</p> <p>Wij willen graag met de Dag van het Park dat vernuft prikkelen en een plek bieden waar die creativiteit een forum krijgt. Bied ook anderen de kans om mee een groen experiment op te zetten. Geef creatievelingen allerhande – al dan niet verbonden aan een lokale kunstacademie – de ruimte om eens buiten de groene lijntjes te kleuren. Want wat nu buiten is, kan morgen wel eens binnen zijn.</p> <p>Wie gaat de uitdaging aan voor de stad of gemeente met de meeste groene experimenten? Neem foto's en bewijs het ons, wij zullen er heel graag de nodige aandacht aan besteden.</p>

Denk groen

<p>Inhoud</p>	<p>Waar 't Groene Experiment nog gaat over echte actie, gaat deze actie iets minder ver. Maar toch is het een actie die de grenzen van wat nu gewoon is, aftast en zoekt te doorbreken.</p> <p>Zonder de last van het effectief te moeten realiseren tegen de Dag van het Park, doet deze actie evenzeer beroep op de groene creativiteit (latent of actief) bij iedereen.</p> <p>Deze actie gaat op zoek naar ideeën, fantasieën en concepten over hedendaags en toekomstig groen in de stad. Maar ook over de manier waarop burgers zich willen engageren om mee het groene verhaal van de stad of de gemeente te schrijven.</p> <p>Dit kan heel concreet gaan over de inrichting van een gebied die op stapel staat. Maar kan ook puur hypothetisch zijn.</p> <p>Inspiratie kan je vinden in het Addictlab boek.</p> <p>Stuur ons de oogst van het denkwerk door. Want ook voor ANB kan het denkwerk nieuwe innoverende inspiratie opleveren. En dat willen we graag belonen. De beste ideeën willen we graag een fotoboek schenken van het ANB (meer, beter, samen) ter waarde van 25 euro.</p>
<p>Aanpak</p>	<p>Plaats een ideeënbus in het park en toon zelf een aantal ideeën. Organiseer in het kader van de Dag van het Park een brainstormsessie (een duur woord dat velen misschien zullen afschrikken maar die heel toegankelijk kan worden ingepakt) waar heel creatief over een plek of over een idee kan worden nagedacht.</p> <p>Heel uitdagend wordt het om ook de jeugd te laten nadenken over hoe groen hun stad of gemeente kan zijn. Zij voelen zich minder belemmerd door grenzen van de praktische uitvoerbaarheid, en tonen misschien net daardoor nieuwe wegen en mogelijkheden aan.</p> <p>Je kan heel veel inspiratie halen over hoe zo iets in elkaar te boksen in het ANB-boek ' Het park met iedereen. Ideeënboek voor participatie in groen'.</p>

FOCUS 3: genieten van de deugd

In focus 3 willen we graag inzoomen op activiteiten die je kunt organiseren in de parken en het groen om zoveel mogelijk te genieten van de deugd die 't groen doet. Hier zijn veel meer mogelijkheden dan wat onderstaande opsomming doet vermoeden. Laat je dus vooral niet leiden door de opsomming. Het is puur een bron van mogelijke inspiratie: niet meer, niet minder.

Info in en over 't Groen	
Inhoud	Maak van de Dag van het Park gebruik om je bezoekers te informeren over wat er gebeurt of op stapel staat binnen je stad of gemeente.
Aanpak	<p>Puur basic kan deze actie de vorm aannemen van een tentoonstelling en/of infostand. Een reeks informatieborden kan op een eerder passieve manier de info brengen. Met wat creativiteit kan dit uitgroeien tot heel actieve en interactieve manier van info verstrekken.</p> <p>Enkele ideeën van thema's die kunnen worden aangesneden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het groenbeleid binnen de stad of gemeente: welke projecten staan op stapel. Welke zijn de plannen op langere termijn - een tentoonstelling rond de evolutie van het groen in jouw stad/gemeente, vroeger en nu - info over subsidies allerhande zoals groendaken, gevelbegroening, aanleg van bossen, en algemeen milieu en natuur. - Kruidenworkshops, bio-producten, demo honingslingeren en hoe energie te besparen voor particulier. - 'Zonder is gezonder' i.v.m. onkruidbestrijding zowel van toepassing in de stad of gemeente als in eigen tuin. - composteren - tips rond ecodriving - meebouwen aan biodiversiteit: nestkastjes bouwen, insectenhuizen bouwen

Groen Podium

Inhoud	Een park, een groene ruimte, ... biedt een ideaal kader om kunst in al zijn vormen te ontdekken en te beleven.
Aanpak	<p>Ook hier zijn de mogelijkheden veel ruimer dan een lijst kan opsommen. Maar toch een poging ...</p> <ul style="list-style-type: none"> - schilderen en beeldhouwen - toneelopvoeringen - muziek in alle vormen - filmavond - dans en ballet - ...

Groen parkeren

Inhoud	<p>Onder deze rubriek brengen we een reeks activiteiten samen die kunnen worden gebundeld onder de noemer 'genieten in het groen'. Eventjes de klok stilzetten, even parkeren in het groen om er een aantal leuke dingen te doen.</p> <p>Vanzelfsprekend mag het culinaire hier niet ontbreken. Maar genieten is meer dan eten en drinken alleen ...</p>
Aanpak	<p>Enkele suggesties in de wetenschap dat jullie creativiteit veel verder reikt ...</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organiseren van een (gezins-) picknick. Een 'gezonde' picknick met verse groenten en seizoenfruit. - Sporten en spelen in het groen - Kookdemo en proeverij met kruiden en vergeten groenten. - Oude ambachten, volksspelen, ... - Aanleg van minituintjes door kinderen door gebruik van vaste planten of rotsplantjes. - Opendeur in de volkstuinten i.s.m. de vereniging of VZW. - ...

Tot slot nog enkele algemene tips:

- Maak gebruik van de lokale infokanalen zoals de gemeentelijke website en infokrant om de bevolking maximaal te bereiken.
- Werk zoveel mogelijk samen met verenigingen. Vele handen maken het werk licht(er). Zijn potentiële partners: natuur- en milieuverenigingen, Heemkundige Kring, Regionale Landschappen, culturele verenigingen, enz. Zij kunnen een reeks activiteiten (mee) organiseren maar werken op die manier ook mee om de actie te promoten en te begeleiden.
- Heb bij de organisatie van de activiteiten aandacht voor rolstoelgebruikers en personen met een handicap.